

פרשת עקב

לא יתיצב איש בפניכם - ולא ראיתי צדיק נעזב' (יא, כה)

פירש רש"י: 'מה תלמוד לומר איש, אפילו כעוג מלך הבשן. הקב"ה מבטיח לעמו ישראל: 'אם שמר תשמרון את כל המצוה הזאת אשר אנכי מצוה אתכם לעשותה לאהבה את ה' אלקיכם ללכת בכל דרכיו ולדבקה בו' אז לא יתיצב איש בפניכם פחדכם ומונאכם. יתן ה' אלקיכם על פני כל הארץ. הבטחה זו הבטחה היא לכלל ואף לפרט. גם יחידים הדבקים בהקב"ה ועושים מצוותיו באמת ובתמים, מובטחים הם בהבטחה, שלא יאונה לצדיק כל רע ולא יהא הצדיק נעזב.

רבנו החיד"א בספרו 'שם הגדולים', בערך 'מוה"ר רבי חיים ויטאל זצ"ל', הביא: שהפצירו בו לספר מעשה מיוחד שהיה עם רבנו חיים ויטאל ואף שאין ברצונו לכתוב מעשיות, מ"מ להפצרתם, אמר לגלות מה שקבל מרבני זקני עה"ק ירושלים ת"ו.

זוה ספור המעשה: ידוע שחזקיה המלך ע"ה, מפני סנחריב, סתם את מי הגיחון ועד היום מידי יום ששי בחצות נסגרים פתחי שערי ירושלים, כי כל הישמעאלים הולכים בעוה"ר לבית המקדש ונשאר העיר כמעט ריקנית, על כן סוגרים השערים וההולך שם אצל שער אחד אשר הוא סמוך למגדל, שומע קול מים רבים שהולכים מתחת לארץ.

ובזמן שהרב מהר"ח היה בעה"ק ירושלים, בא שר אחד תקיף הנקרא באו סיפי"ן, שידע שמלך ישראל סתם מי גיחון ושאל: 'אם נמצא היום מי שיוכל לפתחו?' ואמרו לו הגוים: 'יש חכם אחד, שהוא אלקי ושמו רבי חיים ויטאל, ודאי שהוא יכול לפתחו.' ושלח אחריו ביום הששי ואמר לו: 'גוזרני עליך, שבעוד שאני הולך לבית המקדש, פתוח תפתח את הנהר הזה שסתם המלך שלכם והוא נצרך הרבה לעיר ועליך מוטל לפתחו ואם אין, דמך בראשך!'

ומהר"ח עשה קפיצת הדרך וברח לדמשק. ובא אליו רבנו האר"י זצ"ל, בחלום ידבר בו ואמר לו: 'הסכלת עשו, כי זה השר, היה גלגול סנחריב וכן נקרא אבו סיפי"ן, שבערבי פירושו; אבי התרבות ואתה יש בכך נצוץ חזקיה המלך והיתה שעת הכושר לתקן ולפתוח מי גיחון, כי שלא ברצון חכמים עשה חזקיה המלך ע"ה, שהוא מהדברים שלא הודו, כמבואר במסכת 'ברכות' (י) ובזה שהיית פותח מי גיחון, היה נעשה אתחלתא דגאולה.'

והשיבו מהר"ח: 'לא רציתי להשתמש בשמות הקדש.' אמר לו האר"י ז"ל: 'אם לא היית משתמש בשמות הקדש לבא לדמשק החרשתי, אבל מאחר שנשתמשת לזה, היית יכול להשתמש לפותחו והיה נעשה קדוש השם ותקון גדול.' אמר לו מהר"ח: 'אם כן, אחזור כעת לירושלים לפתחו.' אמר לו האר"י ז"ל: 'כבר חליף שעתא ולא זימניה הוא.'

מקור: חיד"א ומאריז"ל